

# PERSPEKTIV HÅLLBARA SAMRÅD

## - KÄNNER DU IGEN DIG?

Insamlade perspektiv ifrån 35 samtal

Arbetsmaterial för arbetet med att ”medskapa hållbara, systematiska och kvalitativa samråd för romsk inkludering” i Linköpings kommun

# Speglar detta dokument dina perspektiv?

Läs igenom och se om du känner igen dig!

Nu har jag haft tillfälle att lyssna in många olika perspektiv. Du får detta mail för att du var en av dem jag lyssnade på. Nu skulle jag vilja fråga dig: Känner du igen dig?

Notera att du behöver inte vara överens om allt som står där, det kan ju vara någon annans perspektiv på frågan. Det viktiga är att du känner igen de delar som du samtalat om.

1. Speglar detta de samtal jag haft med Martin kring frågan av Hållbara samråd för romsk inkludering?
2. Är det något som saknas eller är felaktigt?
3. Känner du igen dina perspektiv, behöver du inte göra något.
4. Om inte maila mig på adress: [martin.sande@preera.se](mailto:martin.sande@preera.se) eller ring på 070-6479667 och berätta vad du vill ändra.
5. Återkom före den 7 oktober 2015, stort tack på förhand!

# Preliminära perspektiv hållbara samråd!

Lyssnade på av Martin Sande

- Lyssna in perspektiv är det första steget i det gemensamma utvecklingsarbete mellan SKL och Linköping inom ramen för; ”Medskapade hållbara, systematiska och kvalitativa samråd för romsk inkludering” under pilotkommunsarbetet för romsk inkludering.
- Detta dokument är preliminärt och söker sammanställa de perspektiv som framkommit i 35 samtal kring *”Vad är viktigt för att utveckla hållbara, systematiska och kvalitativa samråd för romsk inkludering”*
- Observera att inget av nedanstående är att betrakta som sanningar utan utgör underlag för fortsatta samtal och perspektiv för bildande av en arbetsgrupp för medskapande av hållbara samråd för romsk inkludering.

Vad är ett perspektiv?

Perspektiv, i dialogsammanhang, betecknar en människas (eller en grupp av människors) ståndpunkt i förhållande till en fråga eller ett problem.

Källa: Bernard LeRoux, S2020 Göteborgs Stad

Ett perspektiv som återkommer i många samtal:

*”Vi behöver ta ett samlat grepp –  
kraftsamla alla våra insatser  
mot en gemensam riktning som  
vi tillsammans bestämt och  
långsiktigt arbeta för resultat”*

# 1. Från fragment till helhet, systematik och samverkan

- ”Vi behöver samrådet som institution för att kunna förstå, kraftsamla och rikta insatser.”
- ”Det man missat är de som jobbar i området, som samverkar går hem klockan 17:00”
- ”Det handlar om att få en organisering som täcker in alla förvaltningar och en samordnare som har ett övergripande ansvar.”
- ”Hur kan vi långsiktigt skapa en plan och gemensamt mobilisera kring utbildning? - Vi behöver ta ett samlat grepp – kraftsamla alla våra insatser mot en gemensam riktning som vi tillsammans bestämt”
- ”I samrådet behöver vi gå från personberoende till institutionaliserade och robusta samrådsformer. ”
- ”Jag minns inte när vi sist sågs och pratade om något övergripande och gemensam för helheten!”
- ”Allt går genom en enstaka tjänsteman – vill väl men blir en flaskhals.”

*”Vi behöver säkra långsiktighet. Institutionalisera för att minska personberoende och sårbarhet och kraftsamla kring utbildning”*

## 2. Från misstroende till nyfikenhet och mod

- ”Hur bygger man tillit vi är ju så sakinriktade”
- ”Det blir både komplicerat och infekterat väldigt snabbt. Moment 22 mellan okunskap, försiktighet och rädsla.”
- ”Instinkten att lyssna & nyfikenhet att förstå saknas helt hos majoritetssamhället. Den inbyggda arrogansen ständigt närvarande.”
- ”Vi är enbart intresserade av de som enligt våra normer – nyfikenhet saknas på det som inte funkar. Vi ger en ensidig beskrivning av både historia och nutid. ”
- ”Vi snackar medskapande men lämnar det lika fort som det betyder otrygghet och ut på okänd mark. Så länge du håller dig till våra spelregler får du vara med! ”
- ”Vi i KF vet inget om detta. Förstod först i maj fick jag reda på att vi var en pilotkommun!”

*”Allting handlar om nätverk få människor att mötas! Vad behöver vi själva göra för att komma i kontakt?”*

### 3. Arrogans och översitteri till nyfikenhet och kunskap

- ”Jag har ju väldigt begränsad kontakt med Romer”
- ”Oviljan att ens försöka till att förstå och arbeta med frågorna”
- ”De (majoritetssamhället) vet allting men har inte satt sin fot där!”
- ”Otroligt stor okunskap hos majoritetssamhället och myndigheter – det finns en inbyggd okunskap och arrogans som är ständigt närvarande”
- ”Du måste göra upp med dina egna fördomar – dra upp ett och annat kulturellt ogräs ur dig själv. Du måste göra upp med dina egna rädslor”
- ”Det är ju normsamhället som håller undan och tränger undan. Utan innanförskap finns inget utanförskap! ”
- ”Från politiken är det ganska tyst.....”
- ”Vi är så rädda för att diskriminera. Men sanningen är den att vi har vi så dålig koll, vi är rädda för att bli avslöjade.”

*”Att ta på sig den andra glasögon, hur kan vi uppleva den andres verklighet”*



## 4. Brobyggande, aktivism och förebilder

- ”Brobyggarnas kapacitet och förmåga används inte fullt ut, de är en kulturell kompetens som verkligen behövs.”
- Brobyggare ska ha ett uppdrag som är tydligt och givetvis ha mandat för uppgifterna.
- ”Brobyggande mot vuxna för utbildning och arbete är nycklar till förändring”
- ”Organisering och koordinering av romer – deras ansvar! Eller?”
- ”Kan man vara Brobyggare och aktivist. Javisst! Men inte samtidigt!”
- ”Se civilsamhället som en resurs – inte en motpart utan partner. ”
- ”Det är inte alltid så lätt för oss att jobba med inflytande – det naturliga är oss dra oss tillbaka när vi möter majoritetssamhället. ”
- ”Representativitet – samrådets medlemmar kommer att få makt! Vem vill kandidera och vad vill de personerna representera och åstadkomma?!”
- ”Ungdomar i 20 års åldern de har en fot i varje värld det är en tillgång som samrådet behöver se och använda. De är brobyggare på samhällsnivå!”
- ”De har hela livet fått höra att de inget kan och är inget värda.”
- ”Kvinnor och tjejer har styrkan – vi behöver ge dem en chans”

*”Alla kan arbeta brobyggande men alla kan inte jobba som brobyggare!”*

## 5. Skolan en möjliggörare eller bågaren redan full?

- ”Det är svårt att få föräldrar att få dem (romska barn) gå i skolan. Vi har ju faktiskt skolplikt i Sverige!”
- ”Vanliga föräldramöten funkar inte – vi har möten med språkgrupper istället. Vi vågar att lyssna på dem där de är och på deras villkor”
- ”Få med föräldrarna och nyckelpersoner , inte ett steg utan utan föräldrarna. Vi behöver fokusera på att stärka föräldrarna i sitt föräldraskap. ”
- ”Risk att skolan skall lösa alla minoriteters behov – börjar vi bygga upp separata system, då knäcker vi systemet.”
- ”Vi kan inte jobba med alla grupper – utan vi måste utgå från att detta gäller i Sverige, tydliga värden att styra ifrån och mot. ”
- ”Ibland är vi rädda och försiktiga att ställa tydliga krav – vi har både rättigheter och skyldigheter. ”
- Utbildning mot och för vuxna är lika viktigt som mot barnen.

*”Skolan och utbildning är nyckeln till framgång i Romers liv...”*

## 7. Vägar till resultat både lika och olika

- ”Jag har ju väldigt begränsad kontakt med Romer...”
- ”Skapa normalitet kring romer – se och identifiera sig genom böcker är en möjliggörare. Fokusera på barnen då de är starka bärare av förändrade normer”
- ”Även om vi har samma språk – betyder det inte att vi har samma kultur. ”
- ”Hur skall vi stötta och coacha dem i mötet med majoritetssamhället – inte vara så rigida och fyrkantiga. ”
- ”Jag vill ha en andra chans – en chans att visa vad jag går för och kan jobba.”
- ”Vi balanserar ständigt mellan lika och särbehandling, men vi kan inte ha separata lösningar för alla minoriteter”
- Viktigt att vi arbetar med positiv särbehandling för att skapa fokus och resultat för Romer”
- ”Det finns spänningar och avundsjuka mellan olika grupper av Romer. Hur kan vi navigera i dessa spänningsfält? Hur når vi alla genom dem som är aktiva?”
- ”Har ni fortfarande inte hittat någon *metod* som hjälper dessa människor så att de inte stör....”

*” Vi behöver behandla alla olika för att behandla lika! Eller kan vi det?”*

## 8. Oro och uppgivenhet efter 2015

- ”Vad händer efter december 2015? ”
- ”Projekt i geografiska områden blir snarast en marknadsplats mirakel och enstaka initiativ som inte hänger ihop”
- ”Det ser mörkt ut efter 2015! Grunden brobyggarna byggt håller på att vittra sönder.”
- ”Det är inte längre inkluderingen som betalar din lön!”
- ”Skolan har haft gratis arbetskraft under två år!”
- ”Linköping håller på att tappa kraften – andra pilotkommuner har stora framtidsplaner. Vad har vi?”
- ”Vi behöver tydliga och rejäla uppdrag från politiken...”

*”Samrådet är nödvändigt för att fortsätta arbetet som vi börjat, utan samråd kan vi inte göra någonting....”*